

HAJDÚ-BIHARI

XXXVIII. ÉVFOLYAM

48. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1981. II. 26.

CSÜTÖRTÖK

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A Szovjetunió

Kommunista Pártjának XXVI. kongresszusa

A HARMADIK NAP ESEMÉNYEI

MOSZKVA

A Szovjetunió Kommunista Pártja XXVI. kongresszusának szerda délelőtti ülésén *Vlagyimir Scserbickij* elnökletével a mandátumvizsgáló bizottság jelentését terjesztette elő *Iván Kapitonov*, a központi bizottság titkára, a mandátumvizsgáló bizottság elnöke. Mint elmondotta, a kongresszus előkészítésében több mint 17 millió kommunista vett részt. Mintegy másfél millió pártcsoportban és alapszervezetben tartottak beszámoló és vezetőségválasztó taggyűlést, 4569 területi, városi pártkonferenciát, tizennégy köztársasági pártkongresszust rendeztek meg, ahol újjáválasztották a pártvezetőségeket, és megválasztották a küldötteket a pártkongresszusra. Ezeket a magasabb fokú párttanácskozásokon több mint 1,8 millió delegátus vett részt, 85 ezer felszólalás hangzott el.

Az alapszervezeti taggyűléseken, a pártkonferenciákon a kommunisták tárgyszerű, kritikus módon vizsgálták meg a pártmunka, a gazdasági munka, a nevelő munka helyzetét, feladatait, önkritikusan foglalkoztak a kommunisták felelősségével. A beszámoló és vezetőségválasztó taggyűlések, a pártkonferenciák sorozata nagymértékben hozzájárult a párttagok és a pártszervezetek aktivitásának fokozásához, a pártszervezetek megerősödéséhez, vezető szerepük, tekinthető növekedéséhez.

A jelentés szerint 5200 küldöttet választottak a kongresszusra, közülük 3572 (71,4 százalék) első ízben vesz részt ilyen párttanácskozáson. A legnagyobb az

OSZSZSZK küldöttsége, több mint 3000 fővel. Ukrajnát 896, Kazahsztánt 221 küldött képviseli. A legkisebb a türkmén delegáció: 28 tagja van.

A küldöttek között 1370 ipari munkás van, több mint az előző kongresszuson. Közülük igen sokan — több mint félezen — az elmúlt öt éves tervet jelentősen túlteljesítették. A kolhozparasztságot, a szovhozok dolgozóit 377-en képviselik. 609 gazdasági vezető, gyárigazgató és 269 tudós, író, művész, orvos, tanító és más értelmiségi van a delegátusok között. Az értelmiségi küldöttek közül 118 akadémikus, 12 úrhajóst választottak delegátussá a XXVI. pártkongresszusra. A pártmunkások száma a küldöttek között 1077, a tanácsai, szakszervezeti, Komszomol-funkcionáriusoké 691. Jelentős számú küldöttel képviseltetik magukat a szovjet fegyveres erők is.

A delegátusok között a nők száma 1329 (26,6 százalék) — ez ugyancsak több, mint az előző pártkongresszuson. Hatvanhat nép és nemzetiség képviselői vesznek részt a tanácskozáson. A küldöttek több mint a fele 50 éven aluli, közülük 12,2 százalék 35 éven aluli. Hat olyan delegátus van, aki még a Nagy Októberi Szocialista Forradalom előtt lépett be a pártba. A túlnyomó többség — 4271 — a háború után lett az SZKP tagja. A küldöttek 97 százaléka részesült már magas állami kitüntetésben. Közöttük 670 a szocialista munka hőse, 342 állami és Lenin-díjas.

A mandátumvizsgáló bizottság jelentését a kongresszus egyhangúlag elfogadta.

ALEKSZANDROV:

A tudományos fejlődés élvonalában

Iván Kapitonov beszámolója után *Anatolij Alekszandrov* akadémikus, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának elnöke szólalt fel. Kijelentette: a szovjet tudomány nagy sikereket könyvelhet el a XXVI. kongresszusán. Az alapvetésekben új, fontos eredményeket születtek, a tudomány megoldotta a népgazdasági és védelmi jellegű feladatokat, előrelépett a társadalomtudományok fejlesztésében.

— A XXV. kongresszus azt a nagy feladatot tűzte a szovjet tudósok elé, hogy hangolják össze a kutatómunkát. Örömmel jelenthetem, hogy ez a munka megkezdődött. Jelentős eredményeket értünk el a köztársasági, ágazati tudományos akadémiák, a főiskolák, az egyetemek és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája munkájának összehangolásában.

Alekszandrov hangoztatta: a tudomány gyorsan fejlődik a világban, s a szovjet kutatók ma a tudományos fejlődés élvonalában haladnak. Elsajátították a legújabb tudományos eredményeket, sok vonatkozásban a világban a legelső közé kerültek, más területeken felszámolták az elmaradást. További műszerek, berendezések, a számítástechnika jobb felhasználására van azonban szükség ahhoz, hogy az eredmények még jobbakk legyenek.

A többi között a szovjet fizika is nagy eredményeket ért el, ami annál is fontosabb, mert a fizika világképe a kozmikus kutatások, a rádió-

teleszkópok, a gyorsítóberendezések és egyéb technikai eszközök segítségével az utóbbi időben teljesen megváltozott. Mint az akadémia elnöke elmondotta, már a közeljövőben széles körben alkalmazzák például a Szovjetunióban a hirtovábbításra az üvegszálas vezetékeket, amelyek zavar nélküli telefonbeszélgetéseket tesznek lehetővé, s olcsóbbak is, mint a korábbi fémkábelek.

— Mi, tudósok jól el tudjuk képzelni a nukleáris háború veszélyét, és mindent megteszünk annak megakadályozásáért. Szovjet hazafiak vagyunk, szeretjük hazánkat. Mindent megteszünk azért, hogy erős legyen — mondotta beszéde végén a küldöttek lelkes tapsa közepette Alekszandrov akadémikus.

A délelőtti ülésen felszólalt még *Szergej Medunov*, a

krasznodari határterületi pártbizottság első titkára; *Borisz Jelcin*, a szverdlovszki területi pártbizottság első titkára; *Cservjakov*, a kiróvi területen levő, Lenin útján nevű kolhoz elnöke; *Kaysone Phomvihane*, a Laoszi Forradalmi Néppárt központi bizottságának főtíkára, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság miniszterelnöke; *Jumzsaigijn Cedenbal*, a Mongol Népi Forradalmi Párt központi bizottságának első titkára, a Mongol Népköztársaság nagy népi hurálja elnökségének elnöke; *Li Dzsing Ok*, a Koreai Munkapárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság közgazdasági tanácsának elnöke; *Auguszt Vossz*, a Lett Kommunista Párt központi bizottságának első titkára; *Georgij Markov*, a Szovjet Írók Szövetsége vezetőségének elnöke; *Dusan Dragosavac*, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége központi bizottsága elnökségének titkára; *Alvaro Cunha*, a Portugál Kommunista Párt főtíkára.

KAYSONE PHOMVIHANE:

Laosz a szocializmus építésének útján

Kaysone Phomvihane elmondta: a szovjet ország erejének növekedése, tudományos-technikai sikerei, népe jólétének emelkedése nagy hozzájárulást jelent a világ forradalmi folyamatához. A szocializmus növekvő ereje fontos és megbízható támasza a nemzeti felszabadító mozgalmaknak is. A szocia-

lizmus vonzerejét mutatja, hogy az önálló útra lépett országok közül mind többen választják a szocializmus útját — hangoztatta a többi között, rámutatva: a világ-helyzet a szocializmus, a béke javára változott.

Kaysone Phomvihane alá-

(Folytatás a 2. oldalon)

Tanácsstagi beszámoló Debrecenben

Március elsején kezdődnek Debrecenben a tanácsstagi beszámolók, és tartanak egy hónapig, azaz március végéig. A tanácsstagi ezeken a fórumokon adnak tájékoztatást választóiknak a Debrecen megyei városi Tanács tevékenységéről, ezen belül is kiemelten a közrend és a közbiztonság, valamint környezetvédelem helyzetéről és az elfogadott tanácsrendeletekről. Ismertetni fogják saját testületi és területi munkájukat, s a választókkal kialakított kapcsolataikról is számot adnak. Emellett természetesen a választóktól kapott közérdekű megbízatások teljesítéséről is beszámolnak a tanácsstagiak.

Külön is hangsúlyozottan a hatodik ötéves tervi célkitűzések és a társadalmi munka témakörei szerepelnek a beszámolóiban.

Az előkészítő értekezleteket február folyamán megtartották, így az 55 új tanácsstagi is kellően felkészült feladatának ellátására. A városi tanács és a Hazafias Népfőrdő városi bizottsága az új körzetek új népfőrdő és lakóbizottságait is felkészítette.

A beszámolók alkalmával a választókerületekben levő vállalatok, intézmények, szövetkezetek is képviseltetik magukat, és tájékoztatást adnak a hatodik ötéves terv során az általuk végzendő, a lakosságot is érintő beruházásokról, fejlesztésekről.

A tanácsstagi tehát szervezeti oldalról megkapják a segítséget a beszámolók megtartásához, de — különösen az új tanácsstagi, illetve az új körzetekben megválasztott „régiek” — választóiktól is bizonyára kapnak segítséget a körzet problémáinak jobb megismeréséhez. Ehhez is jó alkalom lesz a tanácsstagi beszámoló.

A létszámhiány ellenére

Jó évet zárt a hajdúböszörményi szalaggyár

120 millió méter terméket állított elő 1980-ban a Szalag- és Zsinórgyár hajdúböszörményi gyára. Szóttek kárpitos- és végnélküli hevedert, redőnyt, szegett és rugalmas pólót, gyártottak ruhaipari és cipőipari kellékeket, pertliket, gumikat.

Az elmúlt évben 136 millió forint volt a gyár árbevétele, és 19 millió forint a nyeresége.

Az üzemrészeken együtt dolgoznak a hagyományos és korszerű, nagy teljesítményű szövőgépek.

Az 1975–76-os nagyberuházás során 60 millió forintért vásároltak gépeket a nyugati országokból. A fonatológép az NSZK-ból érkezett, a hevedert olasz gépek szövik. 1980 végén két svájci szövőgépet is üzembe állított a gyár. Amikor tíz évvel ezelőtt —

a vidéki ipartelepítés során — megindult a termelés, mindössze két szövő szakmunkás dolgozott itt. A többiek betanított munkásként alkalmazták. Azóta 14 felnőtt szerzett szakképesítést. Jelenleg még 15–20 embert tudna alkalmazni a gyár. Hogy megszüntessék a problémát, a városi tanács támogatásával 1980-tól bevezették a szövőképzést. Az első évben tizenhatan kezdtek el a szakma elsajátítását. Az elképzelték szerint így évente biztosítják a munkaerő-utánpótlást. A közeli Hajdúdorogról is foglalkoztatnak huszonöt embert. Őket autóbusszal szállítják munkahelyükre.

A gyár tovább akarja növelni a termelési mutatókat. 1981-re 150 millió forint árbevételt terveztek.

F. V.

Oktatáspolitikáról pedagógusoknak

Az alsó- és középfokú oktatási-nevelési intézményekben dolgozó pedagógusok évente kétszer neveléstudományi vitán tekintik át az oktatási munkához kapcsolódó időszerű feladatokat, a legfontosabb tennivalókat. A soron következő — tavasszal megrendezendő — nevelési értekezlet előkészítésére a megyei Pedagógus Továbbképző Intézet központi előadást szervezett.

Az általános és középiskolai igazgatók, szakszervezeti tisztségviselők és a pedagógus pártalapszervezetek titkárai részére február 25-én, tegnap tartották meg a tájékoztatót a Kossuth Lajos Tudományegyetem aulájában, ahol a megjelenteket — köztük az elnökségben helyet foglaló *Gazda Lászlót*, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottsága osztályvezetőjét — *Szöllősi Gyula*, a megyei

tanács elnökhelyettese köszöntötte. A résztvevőknek „Oktatáspolitikánk időszerű kérdései a XII. pártkongresszus határozatainak szellemében” címmel *dr. Voksn József*, a Pedagógusok Szakszervezete központi vezetőségének főtíkára tartott előadást. Szólt a kongresszusi határozatok végrehajtásával kapcsolatos feladatokról, ismertette az oktatásügyi távlati fejlesztési terveinek előkészületeit, egyebek között a korszerű oktatási szervezet kialakítására tett kísérleteket, amelyeknek eredményei majd az ezredforduló iskolarendszerében kamatoznak igazán.

A tegnapi előadás anyaga alapján a megyei alsó- és középfokú intézményekben március negyedikéig neveléstudományi értekezleteket tartanak, és vitát rendeznek a tájékoztató hallottakról.

Az egyetem aulája zsúfolásig megtelt az oktatási intézmények képviselőivel

„Munkaeszköz a pénz...”

KI KEZELI OTTHON A KASSZÁT?

Azt mondják, leghamarabb a pénzen kapnak össze az emberek. A házasságok gyakori felbontásának korában a válóperre vissza-visszatérő alaptémája a pénz, a javakon való osztozkodás, civakodás. Mi jut a feleségnek, mit és mennyit visz a férj?

A családi kassza kezelésének sokféle módja lehet, mindenesetre a legtöbb helyen a feleségre hárul az otthoni „pénzügyminiszterség”. Persze ahány ház, annyi szokás.

Mennyi a zsebpénz?

A februári hétköznapok délelőtti Hajdúviden is a csendesség jegyében telik el. A férjek dolgozni mentek kora reggel, a feleségek, asszonyok közül jó néhány a helyi „kopasztóban” (a vidék így hívják a bősörményi Béke Termelőszövetkezet baromfi-feldolgozó telepét) keresik a pénzüket. A presszó körül szintén nyugalom van, egyetlen fogat áll kinn csupán, a fuvarosnak barátja, netán munkatársa hoz ki az ivőhelyről valamilyen torokmelegítőt. Odabent öt-hatan állodogálnak sörösüveggel a kezükben.

— Mennyi zsebpénzzel jött el otthonról? — fordulok az egyik presszóbéli vendéghez, **Fórisz Lászlóhoz.**

A férfi kissé meglepődik a hirtelen jött kérdésen, de felel: „Mikor mennyit kapok a feleségemtől. Van úgy, hogy ötven forintot, de például ma reggel húsz forint került a zsebembe. Elég ez egy sörre, kávéra.”

Varga Imre, akiről kiderül, hogy a község postása, felkapja a fejét az imént mondotakra. „Pénzkezelés? Hogy ki a pénzügyminiszter a házban? A legkisebb gyerekeknek, akinek mindent meg kell venni, és meg is tesszük, hiszen úgy járja.”

A harmadik ember csak ennyit mond: „Ki kezeli? Hát persze hogy a feleségem. Ha nem így lenne, hogy aludhatnék mellette...”

„Mindig pontosan hazaadja”

Az alig másfél ezer lelket számláló Hajdúvid egyetlen presszójától alig ötvenméternyire takaros kis házba csengetek be találomra. Szerencsém van, otthon találok a háziasszonyt, **Orosz Sándor** né. Mosolyog a kérdésen, szívesen tessékkel be a házba,

a konyhában telepszünk le, fő a paprikáskrumpli ebédre.

— Azért nem mindig ezt eszük. Gyermekgondozási szabadságon vagyok, jut időm elegendő arra, hogy állatokat neveljek. Így aztán húsból sincs hiány nálunk, éppen tegnap volt Julianna-nap, jó néhányan összejöttek, természetesen csirkét vágtam.

A férj állatgondozó. Néhány éve költöztek ide Bősörményből. A szülőkkel közösen vették ezt a házat. Takarékos emberek.

— Az uram a fizetését mindig pontosan hazaadja, de így tette ezt nőtlen korában is, amikor az édesanyjának számolt el. Sohasem szól bele, mire költöm a pénzt. En szerzek be mindent, zsebpénz is jut elegendő a férjemnek kávéra, erre-arra. Cigaretét, pengét is én vásárolok. Hiába a presszó közelsége, csak nagy ritkán tér be meginni valamit. Szeretném berendezni ezt a házat, amit lassan már megszokunk.

Alap-e a veszekedésre?

Oroszától elkészítve a kisközségi iskolába megyek.

Ari József tanár — délelőtt lévén — a délutáni órákra készülődik, rövidesen a délet harangozzák. Huszonhetedik éve laknak Hajdúviden, pontosabban a községhez tartozó tanyasi iskolában kezdtek pályájukat a feleségével. 1966-tól ebben a szolgálati lakásban élnek.

— 1955-ben, amikor legényként kikerültem a Vidhez közeli tanyasi iskolába, alig volt valámim. Pár év alatt szobabúrtort vettem, motorkerékpárt vásároltam, felruházkodtam.

— Milyen feleséget talált magának? Hasonlóan takarékosat?

— Ő is takarékos típus volt, de valamivel könnyebben bánt a pénzzel, mint én. Mindig közösen kezeltük a pénzt, ennek meg is lett az eredménye: háromévi házasság után gépkocsit vásároltunk.

Igaz, évtizedek óta méhészkednek, állatokat tartanak, a kertészkedés nemcsak hobbi számukra, hanem pénzkereseti lehetőség is.

— Két gyerekünk van, már felnőttek. A lányom a debreceni lakásunkban él a férjével, aki nemrégiben vonult be katonai szolgálatra. Ő is, a fiam is takarékos típus. A lányom még a gyes-ből is tud megtakarítani valamit, persze

segítjük őket: hetente visszük Debrecenbe az elemőzsiát.

— Összeveszték valaha feleségével a pénzen?

— Soha. Egyetlen zokszó sem hangzott el közöttünk a pénz miatt. Megértettük mindig egymást. OTP-kölcsönt csupán a lakásra vettünk még fel.

Ari József jól ismeri a hajdúvidi embereket, hiszen több generációt tanított már. Erdekes megfigyelésre jutott. Az idevalósiak közül alig-alig bontja fel valaki a házasságát. Kitanának egymás mellett. Talán a házi pénzelosztás demokratikus volta is oka ennek.

„Amennyit egy perc alatt megszámlolok”

A pénztári órák lejártá után, délután fél négykor az Országos Takarékpénztár Hajdú-Bihar megyei Igazgatóságának egyik debreceni fiókjában beszélgetek a témáról **Varga Imréné** pénztárossal. Középes forgalmú napot zárt, átlagosan azért így is több millió forint értéket kezel egy-egy napon. Ki a „házi pénzügyminiszter” a pénztárosnő családjában?

— A pénzt kizárólag én kezeltem otthon — jelenti ki **Vargáné**. — Minden hónap elején osztok, szorzok, összeadok, kivonok. Előre tudom, melyek a fontosabb kiadások, mire kell tartalékolni. Azt szoktam mondani a férjemnek, hogy annyi pénzt hozzon haza a hó elején, amennyit egy perc alatt meg tudok számlolni. Persze ez csak vicc, hiszen az említett egy perc alatt hozzávetőlegesen 150 ezer forintot tudok megszámlolni. Sokszor súlyra tudom, mennyi fizetést hozott haza a férjem. Sohasem kérdezi, mire mennyit költöttem. Egyébként nálunk is demokratikus a pénzkezelés módja. A férjem, ha valamire szüksége van, rövid megjegyzés kíséretében kivesszi a rávalót. Nyilván csak kisebb dolgokról lehet szó, hiszen minden lényeges kiadást rám bíz.

— A napi több millió forint kezelése közben nem álmodzók nagy dolgokról?

— Soha. Számomra és a többi pénztáros számára munkaeszköz a pénz, olyan, mintha valamilyen hivatalos aktá lenne. Munkakezdekor elfeledkezem az otthoni gondokról, akárcsak arról a pénzügyi szegélyről, amit a családi betétkönyvbe szoktam elhelyezni.

Kiss Dezső Péter

Ümlik a liszt a kész kiváshoz

Munkában a dagasztógép

Milyen a jó kenyér?

A tésztából kialakítják a kenyérformát

Kelesztés sütés előtt

Ki erre, ki arra a kenyérré esküszik. Debrecenben, ahogy a kenyérré várakozó csoportok mutatják, több helyen is jó kenyeret sütnek.

A Nyíl utcai sütőüzemet kerestük fel, hogy ellessük a jó kenyér titkát. Itt naponta 12 ezer kg kenyeret sütnek. Mint a szakemberek elmondták, már a liszt minősége meghatározó! Az érkező új lisztet mindig laboratóriumban vizsgálják meg. A sütőüzemben háromfajta lisztből tiznap készlet van. Ezek hozzákeverésével lehet javítani a beérkező liszt minőségét.

A technológiát — négyfélével tudnak alkalmazni — a lisztől függően választják meg.

Igen fontos a technológiai fegyelem betartása. A kovász készítésénél csak megfelelő hőmérsékletű vizet szabad használni, s be kell tartani az érési időt is. A dagasztásnak is sok csinajbinja van.

Ezután a tésztát 45–50 percig pihentetik. A gömbölyítést, hosszformálást kézzel végzik. Végül a kelesztés következik.

A kenyértészták a 260 fokok emencébe kerülnek — végül itt dől el a kenyér minősége.

Hogy milyen a jó kenyér? A szakemberek szerint a szín, az aroma (illat, íz), a rugalmasság, a bélzet egyenletessége alapján lehet minősíteni.

Hogy jó is maradjon a kenyér, annak két titka van: gyorsan hűtve kell tárolni, s konténerben kell szállítani.

Ilyen lett

ÍGY ÉLÜNK MI

FOTÓPÁLYÁZAT A NAPLÓBAN

A Hajdú-bihari Napló szerkesztősége és a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat pályázatot hirdet „Így élünk mi” címen a fényképező olvasóközönség számára. A pályázaton a fotóművészek és hivatásos fotóriporterek kivételével bárki részt vehet. A pályázatot önálló fotók és képriportok műfajában hirdetik meg. Beküldhető a pályázatra minden olyan fotó vagy képriport, amely témáját a mai magyar valóságból meríti vagy azaz kapcsolatba hozható, és újságban való közlésre alkalmas. Önálló fotókból pályázónként legfeljebb öt küldhető be, egy-egy képriport pedig maximum öt fotóból állhat.

A pályaműveket teljes

névvel és címmel kell be- küldeni. A beérkező képek közül a Hajdú-bihari Naplóban folyamatosan és rendszeresen közöljük azokat a fotókat és ripor- totokat, amelyek elérik a közölhetőség szintjét. A közlés azonban önmagá- ban semmiféle pályázati díj odaítélését nem jelen- ti, viszont a szokásos ho- noráriumot fizetjük érte.

A pályaműveket máris be lehet küldeni a Napló szerkesztőségébe (Debre- cen, Tóthfalusi tér 10.). A borítékra kérjük ráírni: **Fotópályázat.** A legutolsó pályamunkának 1981. ok- tóber 15-ig kell beérkez- nie a szerkesztőséghez.

A beérkezett pályamű- veket újságírókból és fo- tóművészekből álló zsűri

bírálja el. A pályázat eredményét 1981. novem- ber 7-én hirdetjük ki, és akkor osztjuk ki a pályá- díjakat. A pályadíjak ösz- szége összesen nyolcezer forint. A díjakat a zsűri a beérkező fotók minősé- ge és mennyisége alapján ítéli oda. Ugyancsak a zsűri ítéli oda azokat a különdíjakat is, amelye- ket a fenti összegben felül Hajdú-Bihar megye kü- lönböző vállalatai és in- tézményei ajánlottak fel.

Kérjük a pályázókat, hogy csak fekete-fehér fotót küldjenek be, lehe- tőleg 13×18-as (vagy en- nél nagyobb) méretben, de természetesen a fo- tóművész igényei szerint megvágva.

Várjuk olvasóink fotóit.

A kemence 260 fokra. (Iklódy János képriportja)

